

Cauza C-216/23

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

4 aprilie 2023

Instanța de trimitere:

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Germania)

Data deciziei de trimitere:

23 martie 2023

Reclamantă:

Hauser Weinimport GmbH

Pârât:

Freistaat Bayern

[omissis]

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă din Bavaria)

În litigiul de contencios administrativ
Hauser Weinimport GmbH,

[omissis] Fischach,

- reclamantă -

[omissis]

împotriva

Freistaat Bayern,

[omissis]

- pârât -

având ca obiect

legislația în domeniul alimentelor;
 în speță: apel declarat de reclamantă împotriva hotărârii Bayerischen
 Verwaltungsgerichts Augsburg (Tribunalul Administrativ din Augsburg, Bavaria) din
 21 septembrie 2020,

Camera a 20-a a Bayerische Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă din
 Bavaria), [omissis],
 fără organizarea unei ședințe de judecată, la 23 martie 2023,
 dă următoarea

Ordonanță:

1. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267
 TFUE, următoarele întrebări în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

a.) Articolul 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014
 trebuie interpretat în sensul că noțiunea de „alcool” include și o băutură care
 conține alcool și care nu este un produs viticol în sensul articolului 3 alineatul
 (4) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014?

b.) „A adăuga” în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul
 (UE) nr. 251/2014 înseamnă că titrul alcoolic al produsului finit trebuie să se fi
 mărit în raport cu cel al produsului viticol folosit potrivit articolului 3 alineatul
 (4) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014?

c.) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea de la litera a), articolul 3
 alineatul (1) prima teză coroborat cu punctul 1 litera (b) subpunctul (ii) din
 anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014 trebuie interpretat în sensul că
 noțiunea de „substanță aromatizantă alimentară” include și o băutură care
 conține alcool în sensul întrebării de la litera a)?

2. Suspendă procedura până la pronunțarea Curții de Justiție a Uniunii Europene
 asupra întrebărilor preliminare [omissis].

Motive:

1 Părțile din procedură sunt în dezacord în ceea ce privește chestiunea dacă reclamanta
 poate denumi produsul fabricat și introdus pe piață de ea „cocteil aromatizat din
 produse vitivinicole” în sensul articolului 3 din Regulamentul (UE) [nr.] 251/2014 al
 Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 astfel cum a fost
 modificat prin Regulamentul (UE) 2021/2117 al Parlamentului European și al
 Consiliului din 2 decembrie 2021.

2 1. Potrivit afirmațiilor sale, necontestate de pârât [omissis], reclamanta fabrică o
 băutură alcoolică amestecată care conține 55 % vin și 10 % bere cu un titru alcoolic
 volumic de 5,5 % vol. și aromatizat cu aromă de flori de soc. Reclamanta a introdus
 pe piață acest produs pe care l-a denumit „cocteil aromatizat din produse
 vitivinicole”. Pârâtul a contestat această denumire, considerând că berea încorporată

în băutură este „alcool” în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014, care nu poate fi încorporată într-o băutură denumită „cocteil aromatizat din produse vitivinicole”. Reclamanta consideră că prin alcool în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 se înțelege numai alcoolul menționat la punctul 3 din anexa I, deoarece prin adăugarea de alcool în sensul articolului 3 din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 este necesar să se obțină o creștere a titrului alcoolic volumic dobândit al vinului, iar nu o reducere a acestuia, cum se întâmplă în cazul produsului reclamantei. În orice caz, berea este un ingredient aromatizant în sensul punctului 1 litera (b) subpunctul (ii) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014, astfel încât denumirea „cocteil aromatizat din produse vitivinicole” este posibilă și atunci când berea este considerată alcool în sensul Regulamentului (UE) nr. 251/2014.

- 3 2. Întrebarea preliminară privește interpretarea articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2014 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea produselor vitivinicole aromatizate și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2021/2117 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021.
- 4 a.) Dispozițiile pertinente pentru soluționarea litigiului sunt cele ale articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul 2021/2117 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 și ale articolului 25 alineatul (1) punctul 1 coroborat cu articolul 49 punctul 4 din Weingesetz (Legea germană privind vinul, denumită în continuare „WeinG”) coroborate cu articolul 7 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 coroborat cu articolul 2 punctul 2 și cu articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014.
- 5 b.) Dispozițiile legii naționale sunt redactate după cum urmează:
- 6 **Articolul 25 WeinG** [„Legea privind vinul în versiunea din 18 ianuarie 2011 (BGBl. I, p. 66), modificată ultima dată prin articolul 2 alineatul (4) din Legea din 20 decembrie 2022 (BGBl. I, p. 2752”)] – **Interdicții în scopul protecției împotriva inducerii în eroare**
- 7 (1) Se interzice operatorilor responsabili în sensul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei (JO L 304 din 22.11.2011, p. 18; L 331 din 18.11.2014, p. 41; L 50 din 21.2.2015, p. 48; L 266 din 30.9.2016, p. 7), astfel cum a fost modificat ultima oară

prin Regulamentul (UE) 2015/2283 (JO L 327 din 11.12.2015, p. 1), introducerea pe piață sau promovarea publicitară generală ori specifică a produselor cu informații privind produsele care nu corespund

1.

8 articolului 7 alineatul (1), inclusiv coroborat cu alineatul (4), din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011,

[...].

9 **Articolul 49 WeinG – Dispoziții cu caracter penal**

10 Se sancționează cu pedeapsa închisorii de până la un an sau cu amendă [...]

4. introducerea pe piață sau promovarea publicitară a unui produs cu încălcarea articolului 25 alineatul (1) [...].

11 c.) Jurisprudența națională:

Verwaltungsgericht (Tribunalul Administrativ, denumit în continuare „VG”) Trier a statuat în Hotărârea din 18 aprilie 2019 că un cidru încorporat în produsul viticol ca substanță aromatizantă alimentară trebuie calificat în conformitate cu punctul 1 litera (b) subpunctul (ii) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014 și că în cazul acestui produs nu este vorba despre alcool în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) Nr. 251/2014 (VG Trier, hotărârea din 18.4.2019 – 2 K 6133/18.TR). VG Augsburg a statuat prin hotărârea din 21 septembrie 2020 (VG Augsburg, hotărârea din 21.9.2020 – Au 9 K 20.597), împotriva căreia instanța de trimitere a consimțit să se declare apel, că într-o băutură nu se poate încorpora nicio (altă) băutură care conține alcool, dacă urmează să fie denumită „cocteil aromatizat din produse vitivinicole”.

12 Din câte se poate constata, nu există jurisprudență a instanțelor naționale superioare referitoare la această chestiune.

13 4. Întrebările preliminare sunt esențiale pentru soluția în cauză ținând cont de compoziția produsului aleasă de reclamantă, întrucât ea nu poate denumi produsul decât „cocteil aromatizat din produse vitivinicole” dacă berea din compoziție nu poate fi considerată nici alcool în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 sau, în situația în care se consideră [a fi] alcool în sensul acestui articol, nici ingredient aromatizant în sensul punctului 1 litera (b) subpunctul (ii) din anexa [I] la regulamentul.

14 5. Este necesară clarificarea întrebării preliminare de către Curte, întrucât instanța nu poate răspunde la întrebarea pertinentă în modul neechivoc care se impune, fiind necesară pentru soluționarea litigiului interpretarea obligatorie a Curții a dispoziției în litigiu.

- 15 Pasajul din dispoziție relevant în litigiu este: „(Cocteil aromatizat din produse vitivinicole este o băutură [...] în care nu s-a adăugat alcool”, articolul 3 alineatul (4) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014.
- 16 a.) Este necesar să se clarifice chestiunea dacă prin „alcool” se înțelege numai alcoolul în sensul punctului 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014, care nu poate fi încorporat în cocteil – în care nu s-ar încadra berea, deoarece nu îndeplinește criteriile de la acest punct –, sau dacă prin alcool în sensul dispoziției menționate mai sus se înțelege alcoolul prezent deja într-o băutură amestecată, care nu este un produs viticol în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (a), întrucât nu îndeplinește criteriile de la punctul 3 din anexa I și nu poate fi încorporat tocmai pentru acest motiv în [băuturile din] categoria băuturilor aromatizate pe bază de vin [articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014]. Această accepție poate fi susținută, fără a fi necesar să se țină seama de intenția operatorului din sectorul alimentar de a crește titrul alcoolic, de faptul că, pentru motive ce țin de claritate, pentru piață și pentru consumatori ar trebui să fie limpede că pentru a fi denumit produs vitivicol aromatizat în sensul articolului 3 din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 este permis să se utilizeze, pe lângă alcoolul pe care îl conține produsul viticol însuși, numai alcoolul în sensul punctului 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014, iar nu și alte băuturi alcoolice.
- 17 b.) Instanța înclină să considere – contrar instanței inferioare – că berea folosită în speță, cu un titru alcoolic volumic de 5,5 % vol., nu este alcool în sensul dispoziției pertinente pentru soluționarea litigiului. Această opinie rezultă din următoarele considerații:
- 18 aa.) Verbul *versetzen* (a adăuga) ar trebui să aibă un înțeles identic cu substantivul *Zusatz* (adăugare), astfel cum este folosit la punctul 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014 și să însemne astfel *zusetzen* (a încorpora în) în sensul de *hinzufügen* (a pune peste, a spori). Acest lucru rezultă din comparația cu versiunea în limba franceză a Regulamentului (UE) nr. 251/2014, care la articolul 3 folosește noțiunea de „addition” [germană: *Zugabe, Zusatz* (adăugare, adaus)], iar la punctul 3 din anexa I, „adjonction” [germană: *Hinzufügung* (sporire, punere peste)] și cu versiunea în limba engleză, care la articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 folosește sintagmele „to which no alcohol has been added” (*to add* se traduce în germană *hinzufügen*) și „addition of alcohol” (*addition* se traduce în germană *Zusatz*) la punctul 3 din anexa I. În limba germană, *versetzen* înseamnă în accepțiunea relevantă în speță din domeniul alimentar *vermischen* (a amesteca cu, a dilua cu) (de unde rezultă o reducere a calității) [...]. Având în vedere versiunile franceză și engleză ale Regulamentului (UE) nr. 251/2014 și utilizarea noțiunii de „Zusatz” la punctul 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014, instanța înclină să creadă că sensul corect al lui „versetzen” este în speță „zusetzen” deci „hinzufügen”. Așa fiind, dispoziția ce trebuie interpretată prevede că într-o băutură, care este denumită „cocteil aromatizat din produse vitivinicole”, nu s-a pus sau nu a fost încorporat alcool în sensul punctului 3 din anexa I.

- 19 bb.) Prin „alcool” în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (c) ar trebui să se înțeleagă, în opinia instanței, numai alcoolul în sensul punctului 3 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 251/2014, deoarece numai prin încorporarea tipurilor de alcool menționate la acest punct în produsul sau produsele viticole în sensul articolului 3 alineatul (4) litera (a) ar trebui să rezulte o creștere a titrului alcoolic al băuturii. Băuturile alcoolice cu un titru alcoolic inferior celui al produsului viticol reduc titrul alcoolic al produsului inițial [conform articolului 3 alineatul (4) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014 produsele viticole reprezintă potrivit literei (a) cel puțin 50 % din volumul total)] și nu sunt apte nici în accepțiune strict literală să îndeplinească condiția potrivit căreia s-a adăugat alcool (crescând astfel proporția de alcool în raport cu volumul total). Pentru acest motiv, dispoziția în litigiu prevede de asemenea că titrul alcoolic volumic dobândit al produsului finit este cuprins între 1,2 % vol. și 10 % vol. și nu se situează astfel sau nu se situează semnificativ peste titrul alcoolic al produsului viticol care constituie baza băuturii [titrul volumic alcoolic al vinului este cuprins între 9 % vol. și 14 % vol.] (spre deosebire de vinurile aromatizate, al căror titru alcoolic volumic dobândit trebuie să fie situat între 14 % vol. și 22 % vol., articolul 3 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) nr. 251/2014].
- 20 cc.) Potrivit articolului 4 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 251/2014, la stabilirea proceselor de producție autorizate menționate la primul paragraf, Comisia ține seama de procesele de producție recomandate și publicate de OIV (Organizația Internațională a Viei și Vinului). Prin Rezoluția OIV/ECO 288/2010, la punctele 6.6 (Băuturi pe bază de produse viticole) și 6.7. (Băuturi pe bază de vin) din capitolul 6 (Produse pe bază de struguri, must de struguri sau vin) din partea I din Codul internațional de practici oenologice au fost introduse ca tratamente, printre altele, „Adăugarea produselor nealcoolice de uz alimentar sau a băuturilor, inclusiv apă”. Deoarece Regulamentul (UE) nr. 251/2014 face trimitere la procesele de producție recomandate și publicate de OIV, în care se prevede în mod expres adăugarea băuturilor nealcoolice, nu este clar de ce textul dispoziției în discuție al regulamentului nu prevede că nu pot fi încorporate decât băuturi fără alcool și folosește în schimb formularea „nu s-a adăugat alcool”, dacă intenția legiuitorului a fost ca nicio băutură alcoolică să nu facă parte din conținutul „cocteilului aromatizat din produse vitivinicole”.
- 21 dd.) În considerentul (4) al Regulamentului (UE) nr. 251/2014 se precizează că măsurile aplicabile sectorului produselor vitivinicole aromatizate ar trebui să contribuie la atingerea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor, la prevenirea practicilor care pot induce în eroare și la obținerea transparenței pieței și a concurenței loiale. Raportat la acest considerent, consumatorul mediu informat ar trebui să se aștepte că o băutură alcoolică denumită „coctail” poate conține în amestec diferite băuturi alcoolice, atât timp cât nu este etichetat fără alcool. În plus, rezultă că protecția consumatorului și a pieței, urmărită prin reglementare, față de categoria „băuturilor aromatizate pe bază de vin” și a „cocteilurilor aromatizate din produse vitivinicole”, a căror denumiri sunt strâns legate de procesele de producție tradiționale („vermut”, punctul 3 secțiunea A din anexa II; „sangria”, punctul 3 secțiunea B din anexa II) vizează mai degrabă băuturile comercializate sub noțiunea

de „cocteiluri aromatizate din produse vitivinicole”, deoarece regulamentul nu le clasifică ca produse cunoscute și denumite în funcție de procesele de producție tradiționale (secțiunea C din anexa II).

- 22 6. Pentru cazul în care berea utilizată în speță este – din cauza titrului său de alcool – „alcool” în sensul Regulamentului 251/2014 care nu poate fi încorporat într-o băutură aromatizată pe bază de vin, instanța solicită să se stabilească dacă într-un cocteil aromatizat din produse vitivinicole în sensul regulamentului poate fi adăugată bere ca „ingredient aromatizant” în sensul punctului 1 litera (b) subpunctul (ii) din anexa I la Regulamentul nr. 251/2014 sau dacă titrul său alcoolic se opune acestei accepțiuni. Pe piața din Germania există numeroase produse alimentare cu gust de bere. În urma cercetărilor efectuate de instanță anterior trimiterii preliminare s-a constatat că se poate cumpăra aromă de bere ca ingredient pentru cocteil care este încorporată în alimente. Or, instanța nu are în principiu nicio îndoială că berea este o substanță aromatizantă alimentară în sensul regulamentului.
- 23 Prezenta ordonanță este definitivă [*omissis*].

[*omissis*]